

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเสรีธุรกิจ ใน
ทัศนะของนักข่าวเองและบรรณาธิการข่าว มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเสรีธุรกิจในทัศนะของบรรณาธิการและ
นักข่าว
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเสรีธุรกิจในทัศนะของบรรณาธิการและ
นักข่าว
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเสรีธุรกิจ
ในทัศนะของบรรณาธิการข่าว
4. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเสรีธุรกิจ
ในทัศนะของนักข่าว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือบรรณาธิการข่าวและนักข่าวของหนังสือพิมพ์เสรีธุรกิจ
6 ชื่อฉบับ ประกอบด้วย บรรณาธิการข่าว 53 คน นักข่าว 149 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว

บรรณาธิการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 53 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 96.22 รองลงมา มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 1.89 คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และอื่น ๆ (อนุปริญญา) โดยบรรณาธิการส่วนใหญ่มีอายุงานอยู่ในช่วง 5 - 10 ปี คือ ร้อยละ 60.38 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 37.73 และมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 1.89

ส่วนนักข่าวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 149 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ ร้อยละ 92.62 รองลงมาคืออื่น ๆ (อนุปริญญา, กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท) ร้อยละ 3.36 ปริญญาโท ร้อยละ 2.68 และมีชยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 1.34 โดยนักข่าวส่วนใหญ่มีอายุงานอยู่ในช่วงต่ำกว่า 5 ปี คือร้อยละ 89.93 รองลงมาคือช่วง 5 - 10 ปี ร้อยละ 9.40 และมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 0.67

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเสรีธุรกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเสรีธุรกิจ

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเสรีธุรกิจ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว โดยรวมที่มีคะแนนสูงสุดเมื่อจำแนกรายด้าน คือ ด้านความสำนึกในวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และด้านความรู้ความสามารถ โดยเมื่อแยกพิจารณารายชื่อในแต่ละด้าน จะได้ผลดังนี้

ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ ความเป็นโสด รองลงมาคือคะแนนเท่ากันคือ มีความกล้า และมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ การแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ รองลงมาคือเพศชาย และมีความเสียสละ

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไปในทัศนะของนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ ความคล่องแคล่วว่องไว รองลงมาคือ มีความกล้า และมีความมั่นใจในตนเอง ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ เพศชาย รองลงมาคือ มีความเสียสละ และการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไปในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวโดยส่วนรวม พบว่าคุณลักษณะที่มีคะแนนสูงสุด คือ ความคล่องแคล่วว่องไว รองลงมาคือ มีความกล้า และมีความมั่นใจในตนเอง ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ เพศชาย รองลงมาคือ มีความเสียสละ และการแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

ด้านความรู้ความสามารถ

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความรู้ความสามารถในทัศนะของบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย รองลงมาคือ พิมพ์ดีดได้ และการติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ รองลงมาคือมีความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความรู้ความสามารถ ในทัศนะของนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุดคือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย รองลงมาคือ พิมพ์ดีดได้ และการติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีความรู้เกี่ยว

กับการพิมพ์รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า และมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ

เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความรู้ความสามารถ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวโดยส่วนรวม พบว่าคุณลักษณะที่มีคะแนนสูงสุด คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย รองลงมาคือ พิมพ์ดีดได้ และการติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ รองลงมาคือ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า

ด้านความสำนึกในวิชาชีพ

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความสำนึกในวิชาชีพในทัศนะของบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ การให้โอกาสผู้ตกเป็นข่าวได้ชี้แจง รองลงมาคือ เสนอข่าวที่เป็นจริง อันดับสามมีคะแนนเท่ากันคือ รักษาความลับของแหล่งข่าว และรักษาความลับของแหล่งข่าว ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ การไม่หลงใหลแหล่งข่าว รองลงมาคือ สร้างความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมวิชาชีพ และไม่ละเมิดเรื่องราวส่วนตัว

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความสำนึกในวิชาชีพ ในทัศนะของนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ เสนอข่าวที่เป็นจริง รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบต่องานหนังสือพิมพ์ และรักษาความลับของแหล่งข่าว ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ ไม่ถามนำให้แหล่งข่าวทะเลาะกัน รองลงมาคือ แยกความคิดเห็นออกจากข่าว และระลึกว่าผู้ถูกกล่าวหายังบริสุทธิ์

เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความสำนึกในวิชาชีพ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวโดยส่วนรวม พบว่าคุณลักษณะที่มีคะแนนสูงสุดคือ เสนอข่าวที่เป็นจริง รองลงมาคือ ให้โอกาสผู้ตกเป็นข่าวชี้แจง และรักษาความลับของแหล่งข่าว ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ไม่ถามนำให้แหล่งข่าวทะเลาะกัน รองลงมาคือ แยกความคิดเห็นออกจากข่าว และไม่ละเมิดเรื่องราวส่วนตัว

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว โดยรวมที่มีคะแนนสูงสุดเมื่อจำแนกรายด้าน คือ ด้านความสำนึกในวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และด้านความรู้ความสามารถ โดยเมื่อแยกพิจารณารายชื่อในแต่ละด้านจะได้ผลดังนี้

ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตรงต่อเวลา รองลงมาคือ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และมีความกล้า ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ เพศชาย รองลงมาคือ เป็นโสด และเป็นคนช่างสงสัย ไม่วางใจใครง่าย ๆ

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไปในทัศนะของนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ ตรงต่อเวลา รองลงมาคือ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และมีไหวพริบปฏิภาณ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ เป็นโสด รองลงมาคือ เพศชาย และเป็นคนช่างสงสัย ไม่วางใจใครง่าย ๆ

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านบุคลิกลักษณะทั่วไปในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวโดยส่วนรวม พบว่าคุณลักษณะที่มีคะแนนสูงสุดคือตรงต่อเวลา รองลงมาคือ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ เป็นโสด รองลงมาคือ เพศชาย และเป็นคนช่างสงสัย ไม่วางใจใครง่าย ๆ

ด้านความรู้ความสามารถ

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความรู้ความสามารถในทัศนะของบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ มีความสามารถในการตั้งประเด็นข่าว รองลงมาคือ หาแหล่งข่าวที่มีคุณภาพ และติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ

จบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ และมีความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความรู้ความสามารถ ในทัศนะของนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ มีความสามารถในการตั้งประเด็นข่าว รองลงมาคือ ศึกษาภูมิหลังก่อนการสัมภาษณ์ และติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุดคือ จบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ และจบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านเศรษฐศาสตร์หรือธุรกิจ

เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความรู้ความสามารถ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุด พบว่าคุณลักษณะที่มีคะแนนสูงสุดคือ มีความสามารถในการตั้งประเด็นข่าว รองลงมาคือคะแนนเท่ากันคือ ติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์และศึกษาภูมิหลังก่อนการสัมภาษณ์ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ จบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ รองลงมาคือ มีความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ และจบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านเศรษฐศาสตร์หรือธุรกิจ

ด้านความสำนึกในวิชาชีพ

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความสำนึกในวิชาชีพในทัศนะของบรรณาธิการข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ ไม่รับสินบนในรูปแบบใด ๆ รองลงมาคือ เสนอข่าวที่เป็นจริงและไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือหมู่คณะ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ สร้างความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมวิชาชีพ รองลงมาคือ ไม่ละเมิดเรื่องราวส่วนตัว และแยกความคิดเห็นออกจากข่าว

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความสำนึกในวิชาชีพ ในทัศนะของนักข่าวที่มีคะแนนสูงสุด คือ เสนอข่าวที่เป็นจริง รองลงมาคือ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือหมู่คณะ ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ไม่ถามน้ำให้แหล่งข่าวทะเลาะกัน รองลงมาคือคะแนนเท่ากันคือ ไม่ละเมิดเรื่องราวส่วนตัว และไม่หลงใหลแหล่งข่าว

เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจด้านความสำนึกในวิชาชีพ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวโดยส่วนรวม พบว่าคุณลักษณะที่มีคะแนนสูงสุด คือ ไม่รับสินบนในรูปแบบใด ๆ รองลงมาคือ ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือหมู่คณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำสุด คือ ไม่ละเมิดเรื่องราวส่วนตัว รองลงมาคือ ไม่ถ่มน้ำให้แหล่งข่าวทะเลาะกัน ส่วนลำดับต่อมามีคะแนนเท่ากัน ได้แก่ แยกความคิดเห็นออกจากข่าว และ ไม่หลงใหลแหล่งข่าว

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจ พบว่า คุณลักษณะทั้งสามด้านโดยรวมในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 2 คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว เกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ พบว่า คุณลักษณะทั้งสามด้านโดยรวมในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 3 คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวแตกต่างกัน

จากการศึกษาทัศนะของบรรณาธิการข่าวเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ ผลปรากฏว่าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ใน

ทุกด้านและเกือบทุกข้อ โดยจะพบคุณลักษณะที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 ประการเท่านั้นคือ เป็นโสด ซึ่งอยู่ในคุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และจบการศึกษาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ซึ่งอยู่ในคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ

สมมติฐานที่ 4 คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนคติของนักข่าวแตกต่างกัน

จากการศึกษาทัศนคติของนักข่าวเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ ผลปรากฏว่าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในทุก ๆ ด้านและเกือบทุกข้อ โดยจะพบคุณลักษณะที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง ประการเดียวเท่านั้นคือ เป็นโสด ซึ่งอยู่ในคุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป

สมมติฐานที่ 5 คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนคติของนักข่าวสูงกว่าบรรณาธิการข่าว

จากการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนคติของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้ง 3 ด้านโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีคุณลักษณะที่เป็นจริงบางประการในทัศนคติของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ

ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป นักข่าวเห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมีคุณลักษณะที่เป็นจริงสำหรับความคล่องแคล่วว่องไว และแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอสูงกว่าในทัศนคติของบรรณาธิการข่าว

ด้านความรู้ความสามารถ นักข่าวเห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมีคุณลักษณะที่เป็นจริงสำหรับการติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ และศึกษาก่อนการสัมภาษณ์ สูงกว่าในทัศนคติของบรรณาธิการข่าว

ส่วนด้านความสำนึกในวิชาชีพ นักข่าวเห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมีคุณลักษณะที่เป็นจริงต่ำกว่าในทัศนคติของบรรณาธิการข่าว สำหรับการไม่ถามนำให้แหล่งข่าวทะเลาะกัน

สมมติฐานที่ 6 คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการ
ข่าวสูงกว่านักข่าว

จากการศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของ
บรรณาธิการข่าวและนักข่าวทั้ง 3 ด้านโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า มีคุณลักษณะที่คาดหวังบางประการในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและ
นักข่าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ

ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวเห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมี
คุณลักษณะที่คาดหวังสำหรับ ความเป็นโสด สูงกว่าในทัศนะของนักข่าว

ด้านความสำนึกในวิชาชีพ บรรณาธิการข่าวเห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมีคุณลักษณะที่คาด
หวังสำหรับ การสร้างความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมวิชาชีพน้อยกว่านักข่าว

ส่วนในด้านความรู้ความสามารถนั้นไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของนักข่าวเศรษฐกิจ

จากการศึกษาทัศนะของบรรณาธิการข่าว เกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของนักข่าว
เศรษฐกิจ พบว่า บรรณาธิการข่าวให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอมากที่สุด
รองลงมาคือ มีความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจ/ธุรกิจ มีความซื่อสัตย์ ความเป็นกลาง และ
มีความรับผิดชอบต่องสังคม ตามลำดับ

ส่วนนักข่าวให้ความสำคัญมากที่สุดกับคุณลักษณะ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ รองลงมา คือ
มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจ/ธุรกิจ ความเป็นกลาง และติด
ตามความคืบหน้าทันต่อเหตุการณ์

และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะ

ของบรรณาธิการและนักข่าวโดยรวม พบว่า คุณลักษณะที่สำคัญที่สุดคือ ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ รองลงมาคือ มีความรู้พื้นฐานด้านเศรษฐกิจ/ธุรกิจ มีความเป็นกลาง ติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ และมีความรับผิดชอบหน้าที่ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจ

ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าว เห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมีคุณลักษณะที่เป็นจริงในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยคุณลักษณะที่เป็นจริงในด้านที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ ด้านความสำนึกในวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และด้านความรู้ความสามารถ โดยสามารถแยกพิจารณารายละเอียดในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

คุณลักษณะที่เป็นจริงในด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวมีทัศนคติใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะคุณลักษณะที่เห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจมีอยู่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับคุณสมบัติอื่น ๆ ในด้านเดียวกัน นั่นคือ เป็นเพศชาย มีความเสียสละ และแก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะภายในของแต่ละบุคคลที่จะไม่กระทบต่อการหาข่าวในทางปฏิบัติโดยตรงมากนัก และผลการวิจัยยังชี้ว่า ในปัจจุบันผู้หญิงให้ความสนใจที่จะประกอบอาชีพนี้มากขึ้น จากเมื่อปี 2529 ที่มีเพียงร้อยละ 17.3 เท่านั้น (ปารีชาติ ประคองจิตร, 2528) และสำหรับคุณลักษณะที่ได้คะแนนสูงในด้านนี้เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต้องใช้ในการหาข่าวเพื่อให้ได้งานออกมาน่าเสนอ

ในด้านความรู้ความสามารถ พบว่าบรรณาธิการข่าวและนักข่าวมีความคิดเห็นที่อาจเรียกได้ว่าตรงกันทั้งในด้านคุณลักษณะที่มีอยู่มากและคุณสมบัติที่มีอยู่น้อย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพื้นฐานความรู้ความสามารถเบื้องต้นที่มีอยู่ของนักข่าวในปัจจุบันคือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถพิมพ์ดีดได้ และมีความสามารถในการติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ แต่ความรู้ในเชิงวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น ความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า ความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ หรือความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ นั้นยังอยู่ในระดับต่ำ

ส่วนผลการศึกษาด้านความสำคัญในวิชาชีพ แสดงให้เห็นว่านักข่าวเศรษฐกิจ คำนึงถึงข้อมูลที่ต้องเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะจะต้องหาข้อมูลจากผู้ตกเป็นข่าวด้วย เพราะข่าวด้านนี้มีผลกระทบในวงกว้าง สามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ตกเป็นข่าวหรือประชาชน ถึงขั้นต้องเลิกล้มกิจการได้ เช่นกรณีข่าวไทม์แชนนิ่งหรือธุรกิจจัดสรรวันพักผ่อนของ บริษัท บลิซเซอร์ อินเตอร์กรุป จำกัด ที่ดำเนินธุรกิจในลักษณะที่ผิดกฎหมายและถูกติดตามตรวจสอบ โดยหนังสือพิมพ์หลายฉบับจนในที่สุดเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องเข้าไปดำเนินการจับกุมผู้บริหาร สิ่งปิดบริษัท และดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งการเสนอข่าวในลักษณะที่ทำให้กิจการต้องหยุดชะงักหรือ เลิกล้มไปเช่นนี้ ถ้าเป็นไปได้เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ก็ถือได้ว่าเป็นการทำหน้าที่สื่อมวลชนในการเป็นผู้เฝ้าระวังสังคม (Watch Dog) ที่ดี แต่ถ้าเสนอข้อมูลที่ผิดพลาดแล้วทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อผู้ตกเป็นข่าวหรือประชาชนแล้ว จะทำให้เป็นความผิดติดตัวและบั่นทอนความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น อย่างยากที่จะเรียกคืน ส่วนคุณลักษณะที่มีอยู่ค่อนข้างน้อยในด้านนี้ เป็นคุณลักษณะที่นักข่าวจะต้องอาศัยเพื่อหาข้อมูลมาประกอบข่าวให้มีความรอบด้านมากที่สุดสำหรับผู้อ่าน และส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะต้องการที่จะให้ความรู้ด้วยการวิเคราะห์ตีความเพื่อชี้ให้เห็นแง่มุมต่าง ๆ ไปในตัว เนื่องจากข่าวสารทางด้านเศรษฐกิจนี้ค่อนข้างจะซับซ้อนกว่าข่าวด้านอื่น

คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ

ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวต่างคาดหวังว่า นักข่าวเศรษฐกิจจะมีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะที่คาดหวังด้านที่ได้คะแนนมากที่สุดคือ ด้านความสำคัญในวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และด้านความรู้ความสามารถ แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะที่สำคัญของนักข่าวเศรษฐกิจที่ควรมีนั้น ทั้งบรรณาธิการและนักข่าวให้ความสำคัญกับความสำคัญในวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และด้านความรู้ความสามารถ โดยสามารถพิจารณารายละเอียดในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

คุณลักษณะที่คาดหวังในด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวมีความเห็นที่ค่อนข้างสอดคล้องกัน ลักษณะที่ปรากฏว่ามีคะแนนสูงนั้น เป็นคุณลักษณะที่ต้องสัมพันธ์กับแหล่งข่าวโดยเกี่ยวข้องกับภาพพจน์ของหนังสือพิมพ์ และยังเป็นคุณลักษณะที่มีความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างความเป็นจริงกับความคาดหวังค่อนข้างมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่านักข่าวควรจะ

ต้องปรับปรุงโดยเฉพาะในคุณลักษณะด้านการตรงต่อเวลา ส่วนการเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอจะ
 ทำให้นักข่าวมีความรู้กว้างขวาง สามารถที่จะพูดคุยซักถามแหล่งข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 เพราะบางครั้งแหล่งข่าวทางด้านนี้ไม่ได้ประกอบธุรกิจเพียงด้านเดียว หรือมีเช่นนั้นกิจการ
 ของแหล่งข่าวก็ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับสายงานข่าวอื่น ๆ ที่สามารถนำประเด็นที่น่าสนใจมาคิด
 ตามต่อไปได้ นอกจากนี้ การมีความรู้ในเรื่องที่นอกเหนือจากงานข่าวโดยตรง เช่น ด้านกีฬา
 ก็อาจจะนำมาใช้ในการสนทนาเพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง สามารถใช้เพิ่มความสนิท
 สนมกับแหล่งข่าวได้อีกด้วย สำหรับคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำนั้นชี้ให้เห็นว่า สถานภาพส่วนตัวทั้ง
 ด้านการสมรส และความเป็นเพศชายหรือหญิงไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน แม้ว่าจะเป็น
 อาชีพที่มีเวลาทำงานไม่แน่นอนเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ๆ ก็ตาม ลักษณะงานบ่อยครั้งที่กินเวลา
 ทั้งวัน แล้วยังเลยไปถึงกลางคืน การติดตามเรื่อง ๆ หนึ่งอาจหมดเวลาไปเป็นวัน ๆ หรือ
 เมื่อหมดงานก็ยังถูกเรียกให้กลับไปรับงานขึ้นพิเศษ โลกไม่เคยหลับ นักข่าวก็หลับไม่ได้เหมือน
 กัน จะต้องพร้อมตลอด 24 ชั่วโมง (Neal and Brown, 1976) ส่วนคุณลักษณะการเป็น
 คนช่างสงสัย ไม่ไว้วางใจใครง่าย ๆ นั้นทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวอาจมองว่า นักข่าว
 เศรษฐกิจจำเป็นต้องอาศัยความไว้วางใจ โดยเฉพาะกับแหล่งข่าว เพราะสิ่งที่แสดงให้เห็น
 ถึงถึงความสามารถของนักข่าวประการหนึ่งก็คือ จะต้องสามารถหาประเด็นดี ๆ มานำเสนอ
 เพื่อให้เหนือกว่าหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ในลักษณะที่เรียกว่าการเปิดประเด็น ซึ่งหลายครั้ง
 นักข่าวไม่สามารถที่จะอ้างชื่อแหล่งข่าวในการเสนอข่าวได้อย่างที่ต้องเรียกกันว่า "แหล่งข่าว
 ที่ไม่เป็นทางการ" คือ เป็นบุคคลในที่ลับสำหรับผู้อ่านโดยทั่วไป โดยข่าวเสนอออกมาในรูป
 รายงานข่าวหรือแหล่งข่าวที่ไม่ปรากฏตัวบุคคลแน่ชัด เป็นวิจรรย์ญาณของนักข่าวที่จะเข้าไป
 เจาะไปไซ้ให้ได้เนื้อหาคบถัน และเหมาะแก่การเชื่อถือ (นักข่าวหลาย พ.ศ., 2533/
 2534)

ในด้านความรู้ความสามารถนั้น ทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวมีทัศนคติค่อนข้าง
 สอดคล้องกัน โดยคุณลักษณะที่คาดหวังให้นักข่าวเศรษฐกิจมีมากที่สุดคือ ความสามารถในการ
 ตั้งประเด็นข่าว และการติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ ส่วนคุณลักษณะที่คาดหวังน้อยที่สุด
 เมื่อเทียบกับคุณลักษณะอื่น ๆ ก็คือ จบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสาร
 ศาสตร์และมีความรู้ทางด้านการพิมพ์ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าคุณลักษณะที่คาดหวังน้อยนี้ เป็น
 คุณลักษณะในเชิงวิชาการที่สถาบันการศึกษาเปิดสอนเพื่อวิชาชีพนี้

สำหรับคุณลักษณะที่คาดหวังในด้านความสำนึกในวิชาชีพ พบว่า บรรณาธิการข่าวและนักข่าวมีทัศนคติคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ไม่ควรมีการบิดเบือนหรือผิดพลาดของข้อมูลอันเนื่องมาจากการรับลิบบน หรือการเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนตัวหรือหมู่คณะ มากกว่าความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่จะทำให้สามารถนำเสนอข้อมูลได้ตามความเป็นจริงตามกฎที่ถือกันว่าสูงสุดของวิชาชีพหนังสือพิมพ์ นั่นคือ "การบอกเล่าสิ่งจะ" (สุภาศิริมานนท์, 2529) และเป็นเสมือนเครื่องมือวัดมาตรฐานของหนังสือพิมพ์อย่างหนึ่ง (วานิชพลวัງกาญจน์, 2530) ส่วนในคุณลักษณะที่มีคะแนนต่ำนั้น คงเนื่องมาจากนักข่าวคิดว่าควรให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านให้รอบด้านที่สุด ซึ่งจะ เป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านเอง และคุณลักษณะเกี่ยวกับการไม่หลงไหลแหล่งข่าวที่มีความคาดหวังต่ำนั้น อาจเป็นเพราะมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถควบคุมในเรื่องนี้หรือสามารถแยกแยะได้ในการปฏิบัติหน้าที่

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบถึงคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังนี้ จะพบว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจส่วนใหญ่ มีคุณภาพต่ำกว่าความต้องการในเกือบทุกประการคุณลักษณะหลายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างน่าสนใจ โดยเฉพาะสำหรับวงวิชาการ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ ความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า ที่ปรากฏว่าปัจจุบันนักข่าวเศรษฐกิจมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้น้อย และเป็นความรู้ที่ทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวคาดหวังน้อยด้วยเมื่อเทียบกับความรู้ความสามารถในด้านอื่น เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศที่นักข่าวเศรษฐกิจมีอยู่น้อย สังเกตได้จากค่าเฉลี่ยที่มีคะแนนอยู่ในระดับน้อยสำหรับคุณลักษณะที่เป็นจริง แต่บรรณาธิการข่าวและนักข่าวเห็นว่าควรมีคุณลักษณะดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่า ทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวให้ความสำคัญกับการจบการศึกษาในสาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ในอันดับต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่าวิชาการที่เปิดสอนทางด้านนี้ ไม่ได้มีลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นเพียงพอที่จะให้วงวิชาชีพคาดหวังที่จะให้นักข่าวเศรษฐกิจต้องผ่านการศึกษาทางด้านนี้ในลำดับต้น ๆ ซึ่งนับเป็นปัญหาของการสอนวิชาชีพสื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยว่าบัณฑิตควรจะมีความรู้ความสามารถขนาดไหน หรือแค่ไหน จึงจะเรียกว่าเพียงพอหรือพร้อมต่อการที่จะออกไปประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จเพราะการศึกษาในมหาวิทยาลัย เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษาที่สร้างความพร้อมในการที่จะเรียนรู้พัฒนาตัวเองต่อไปในวิชาชีพ (พีระ จิโรสภณ, 2528) คนที่จบออกมาจะต้องมาหาประสบการณ์เอาเองโดยการทำงาน การที่จบออกมาแล้วสามารถทำงาน

ได้ดีเลขหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับตัวบุคคล (สุรพล วิรุฬห์รักษ์ อ้างถึงใน วีระศักดิ์ สำเลยยกานนท์, 2529)

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจ ผลปรากฏว่าปฏิเสธสมมติฐาน ทั้งนี้อาจจะเป็นด้วยสภาพทางด้านการศึกษาของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวไม่แตกต่างกัน ประกอบกับหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจจัดได้ว่าเพิ่งได้รับความสนใจและเกิดขึ้นไม่นานนัก บุคลากรส่วนใหญ่ถือได้ว่าเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่เหมือนกัน มีประสบการณ์ในการทำหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจในรูปแบบที่ไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ ลักษณะของงานทำให้บรรณาธิการข่าวและนักข่าวต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดทำให้การมองสภาพของคุณลักษณะที่เป็นจริงของทั้งสองกลุ่มโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวแตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างระหว่างทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ ผลปรากฏว่าปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งสามารถอธิบายได้ในลักษณะเช่นเดียวกับความไม่แตกต่างของคุณลักษณะที่เป็นจริง นั่นคือ อาจเป็นด้วยสภาพทางด้านการศึกษาของกลุ่มบรรณาธิการข่าวและกลุ่มนักข่าวใกล้เคียงกัน กระทั่งทำให้ประสบการณ์ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันในการคาดหวังคุณลักษณะของนักข่าวเศรษฐกิจ อีกทั้งการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดทำให้ทั้งสองกลุ่มมองเห็นถึงคุณลักษณะที่ควรจะเป็นของนักข่าวเศรษฐกิจได้ใกล้เคียงกันด้วย

สมมติฐานที่ 3 คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวแตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของ
 นักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าว ผลปรากฏว่ายอมรับสมมติฐานในทุกด้านและ
 เกือบทุกข้อยกเว้นคุณลักษณะเป็นโสด ซึ่งอยู่ในคุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป และจบการ
 ศึกษาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ซึ่งอยู่ในคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ
 แสดงว่า บรรณาธิการข่าวไม่เห็นถึงความแตกต่างของการเป็นโสดหรือการมีครอบครัวของ
 นักข่าวอาจเพราะในปัจจุบันวงการหนังสือพิมพ์เองก็ได้มีการพัฒนาขึ้นมาก โดยเฉพาะหนังสือ
 พิมพ์เศรษฐกิจมีการจัดระบบการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น นักข่าวค่อนข้างมีอิสระในการทำงาน บาง
 ครั้งแทบไม่จำเป็นต้องเข้ามาในสำนักงาน เพียงแค่รับผิดชอบในการที่จะไม่ตกข่าว ซึ่งข่าว
 ภาชนะในสายนี้ ถ้าไม่เป็นการนัดสัมภาษณ์ส่วนตัวแล้ว ก็ค่อนข้างที่จะมีกำหนดการที่แน่นอนแจ้ง
 ไว้ล่วงหน้า ส่วนการที่บรรณาธิการข่าวไม่ให้ความสำคัญกับการจบการศึกษาทางด้าน
 นิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์นั้น อาจเป็นเพราะวิชาการแขนงนี้ค่อนข้างใหม่ ประกอบ
 กับเปิดรับผู้ที่สนใจด้านนี้ไม่มากนัก บรรณาธิการข่าวเองอาจไม่จบการศึกษาด้านนี้โดยตรง แต่
 ก็สามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี มีความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ ทำให้ไม่เห็นถึงความจำเป็น
 ที่จะต้องศึกษาวิชาการทางด้านนี้โดยเฉพาะ

สมมติฐานที่ 4 คุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจใน
 ทัศนะของนักข่าวแตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของ
 นักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าว ผลปรากฏว่ายอมรับสมมติฐานในทุกด้านและเกือบทุกข้อ
 ยกเว้นคุณลักษณะเป็นโสด ซึ่งอยู่ในคุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป แสดงว่าในทัศนะของ
 นักข่าวนั้น การเป็นโสดหรือการมีครอบครัวไม่มีผลต่อการทำงานมากนัก ซึ่งสามารถอธิบาย
 ได้ในทำนองเดียวกับบรรณาธิการข่าวที่ว่า การทำงานในปัจจุบันของนักข่าวหนังสือพิมพ์ โดย
 เฉพาะนักข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจมีการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้นกว่าสมัยก่อน จนทำให้การ
 ทำงานและการมีครอบครัวไม่ก่อให้เกิดปัญหาซึ่งกันและกันมากนัก

สมมติฐานที่ 5 คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวสูงกว่า
 บรรณาธิการข่าว

การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของนักข่าวและบรรณาธิการข่าวในข้อนี้ ผลปรากฏว่าปฏิสัมพันธ์สมมติฐานในทุกด้านและเกือบทุกข้อ ซึ่งอาจเนื่องมาจากทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวมีการศึกษาไม่แตกต่างกัน ประกอบกับการทำงานที่ต้องใกล้ชิดกัน ทำให้การมองสภาพของคุณลักษณะที่เป็นจริงของนักข่าวไม่แตกต่างกัน แต่จะมีคุณลักษณะบางประการที่นักข่าวประเมินตัวเองสูงกว่าที่บรรณาธิการข่าวคิด หรือบรรณาธิการข่าวประเมินนักข่าวเศรษฐกิจต่ำกว่าที่ตัวนักข่าวเองคิดไว้ นั่นคือ ความคล่องแคล่วว่องไว แก้ไขปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ติดตามความคืบหน้าของเหตุการณ์ และศึกษาภูมิหลังก่อนการสัมภาษณ์ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้มีความสำคัญในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะการหาข่าวโดยตรง เพราะคุณสมบัติเหล่านี้ช่วยให้นักข่าวสามารถคิดและติดตามประเด็นข่าว แล้วนำมาเสนอได้อย่างมีคุณภาพทั้งในแง่ของความรวดเร็วและความน่าสนใจในด้านของข้อมูล อันจะทำให้ได้รับความสนใจจากผู้อ่านโดยตรง แต่สำหรับคุณลักษณะในการไม่ถามนำให้แหล่งข่าวทะเลาะกันนั้น บรรณาธิการข่าวเห็นว่า นักข่าวเศรษฐกิจมักจะถามนำให้แหล่งข่าวทะเลาะกันมากกว่าที่ตัวนักข่าวเองคิด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่านักข่าวพยายามที่จะคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยอาศัยการวิเคราะห์ของแหล่งข่าว โดยที่บ่อยครั้งเป็นการคาดเดาในแง่ลบซึ่งเป็นแง่ลบที่น่าสนใจมากกว่าแง่บวก ทำให้การพยายามคาดเดาเหตุการณ์นี้มีผลต่อความขัดแย้งและนำมาซึ่งการโต้ตอบของแหล่งข่าวได้

สมมติฐานที่ 6 คุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจในทัศนะของบรรณาธิการข่าวสูงกว่านักข่าว

การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับคุณลักษณะที่คาดหวังของนักข่าวเศรษฐกิจ ในทัศนะของบรรณาธิการข่าวและนักข่าวในข้อนี้ ผลปรากฏว่าปฏิสัมพันธ์สมมติฐานในทุกด้านและเกือบทุกข้อ ซึ่งอาจอธิบายได้ในลักษณะเดียวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงที่ว่า อาจเนื่องมาจากการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน และการทำงานที่ต้องแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างค่อนข้างใกล้ชิด ทำให้ทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าว มีความคาดหวังในคุณลักษณะของนักข่าวเศรษฐกิจที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น คุณลักษณะเป็นโสดและสร้างความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมวิชาชีพที่บรรณาธิการข่าวมีความคาดหวังว่านักข่าว เพราะอาจคิดว่านักข่าวที่เป็นโสดจะสามารถทุ่มเทให้กับงานได้มากกว่านักข่าวที่มีครอบครัว แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงกับคุณลักษณะที่คาดหวังของบรรณาธิการในข้อนี้ ก็ไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด

สำหรับการสร้างความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมวิชาชีพนี้ อาจกล่าวได้ว่าบรรณาธิการข่าวย่อม
 อหากที่จะให้นักข่าวมีความสามัคคีในระดับที่จะไม่ก่อให้เกิดการแบ่งปันข่าว หรือนัดหมายเวลา
 ในการออกเผยแพร่ข่าว เพราะความรวดเร็วในการนำเสนอและแง่มุมในการเปิดประเด็น
 จะแสดงถึงศักยภาพของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ส่วนตัวนักข่าวเองจะให้ความสำคัญกับการ
 สร้างความสามัคคีในกลุ่มเพื่อนร่วมวิชาชีพมากกว่า อาจเป็นเพราะนักข่าวจำนวนมากต้องใช้
 เวลาออกปฏิบัติงานข้างนอกมากกว่านั่งประจำในสำนักงาน ทำให้พบกับเพื่อนร่วมวิชาชีพค่อนข้าง
 ข้างมากและเป็นประจำ เพราะมีการแบ่งสายงานรับผิดชอบแน่นอน จึงเป็นเสมือนกลุ่มเพื่อน
 ร่วมงานอีกกลุ่มที่หลายครั้งต้องกิน นอน เดินทาง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้การเป็นส่วน
 หนึ่งของกลุ่มเล็ก ๆ นี้มีความสำคัญเช่นกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะเฉพาะของนักข่าวเศรษฐกิจ

ในส่วนของคุณลักษณะเฉพาะของนักข่าวเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้
 บรรณาธิการข่าวและนักข่าวตอบตามความคิดเห็นอย่างอิสระ ปรากฏว่าคำตอบของทั้งสองกลุ่มนี้
 คล้ายคลึงกัน ซึ่งทำให้เห็นว่าคุณลักษณะที่เป็นที่ต้องการหลายประการ โดยเฉพาะคุณลักษณะที่
 มีความสำคัญมากที่สุดนั้น กลับไม่ใช่ลักษณะพิเศษทางด้านความรู้ความสามารถสำหรับนักข่าว
 เศรษฐกิจ แต่เป็นคุณลักษณะในด้านบุคลิกลักษณะทั่วไป ซึ่งคุณลักษณะในทำนองนี้ ชาตชาย
 เข็นบำรุง กล่าวไว้ว่า นักข่าวไม่จำเป็นต้องฉลาดมาก ฉลาดแค่ปานกลาง แต่เป็นคนอากรู้
 อหากเห็นจะดีกว่า (ปรากฏพิพม์ ดาวเรือง, 2529) โดยจะต้องเป็นคนมีความรอบด้าน รอบรู้
 และรู้ทัน เพราะข่าวสารในสาขานี้เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างเป็นเรื่อง
 ทฤษฎี เทคนิค และความซับซ้อน นักข่าวสายเศรษฐกิจจึงจำเป็นต้องรู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นใน
 ปรากฏการณ์แต่ละครั้ง ปัจจุบันใดเป็นตัวกำหนด ทั้งปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง
 หรือเหตุผลอื่นที่นอกเหนือคำอธิบาย (นวกะ สุ่มงคล, 2534)

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งหมด 5 ประการจะเห็นได้ว่านักข่าวเศรษฐกิจ
 จะต้องมีคุณลักษณะทั้งสามด้านควบคู่กันไป

ข้อเสนอแนะ

1. จากทัศนะของนักวิชาชีพคือ บรรณาธิการข่าวและนักข่าวเป็นที่น่าสังเกตว่า สถาบันการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการผลิตนักสื่อสารมวลชนควรที่จะปรับปรุงระบบการเรียนการสอนให้นิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ และการปฏิบัติให้เด่นชัดและมีคุณภาพมากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ระบุออกมาด้วยความเห็นที่ตรงกันทั้งบรรณาธิการข่าวและนักข่าวว่า มีความคาดหวังที่จะให้นักข่าว เศรษฐกิจต้องจบการศึกษาสาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์น้อยที่สุด รวมถึงวิชาการด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความรู้เกี่ยวกับการพิมพ์ หรือความรู้เกี่ยวกับการจัดหน้า อันเป็นความรู้ในเชิงวิชาการแต่นักวิชาชีพกลับให้ความสำคัญน้อยกว่าทักษะส่วนตัวในด้านต่าง ๆ

2. ระบบการเรียนการสอนควรเน้นให้นิสิตนักศึกษาที่มุ่งหวังจะเป็นนักข่าวสามารถรู้ถึงความสนใจเฉพาะด้านของตนเอง และเตรียมพร้อมล่วงหน้าที่จะหาความรู้พื้นฐานในด้านนั้น ๆ ไว้ เพราะในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์นอกจากจะมีการแบ่งข่าวออกเป็นประเภทต่าง ๆ แล้ว ยังมีหนังสือพิมพ์เฉพาะด้านเกิดขึ้นอีกมาก สำหรับผู้ที่สนใจที่จะเป็นนักข่าวในสายเศรษฐกิจ จึงควรที่จะศึกษาหาความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์หรือบริหารธุรกิจด้วย

3. ในการวิจัยต่อไปควรศึกษากลุ่มนักข่าวอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ผลิตบุคลากรทางด้านนิเทศศาสตร์หรือวารสารศาสตร์ โดยเฉพาะสาขาวิชาหนังสือพิมพ์ให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของวงวิชาชีพมากยิ่งขึ้น